

Aristòtil, filòsof

(384-322 aC, Estagira)

Aristòtil va ser un dels grans filòsofs de la Grècia antiga, i un dels més influents durant segles.

Va néixer a Estagira, Tràcia. Era el fill del metge del rei de Macedònia. Als divuit anys va entrar a l'Acadèmia de Plató, on va romandre durant vint anys. A la mort de Plató va marxar a Aso, Àsia Menor. Després anà a Mitilene, on va conèixer Teofrast. L'any 342 aC va encarregar-se de l'educació del príncep de Macedònia, Alexandre (que més tard seria el gran conqueridor). Quan Alexandre va ocupar el tron Aristòtil va tornar a Atenes i va fundar el Liceu. Era l'any 355 aC.

Al Liceu va existir, probablement per primera vegada, una activitat científica que abastava especialment les ciències naturals i la medicina. Quan el 323 aC va morir Alexandre el Gran i a Atenes el partit antimacedònic va prendre el poder, Aristòtil va fugir. L'any següent va morir a Calcis, a l'illa d'Eubeca.

Aristòtil va intentar pal·liar el dualisme platònic, de tal manera que la forma està íntimament unida a la matèria: la matèria és potència i la forma és acte. I afegí: la substància de les coses és la unió de la matèria i la forma, mentre que el moviment és el pas de la potència a l'acte. D'altra banda, si bé la matèria pura no existeix, la forma pura és Déu, és a dir, el motor causa de qualsevol moviment.

Aquest motor ocupa un lloc important en la cosmologia aristotèlica. D'entrada, Aristòtil va distingir entre el món celeste i el món sublunar. Aquest darrer estava format, segons ell, pels quatre elements: terra, aigua, aire i foc; mentre que en el celeste s'hi trobava un cinquè element: l'èter. Una altra diferència entre els dos mons era que en el celeste els moviments només podien ser circulars uniformes, mentre que en el sublunar això no tenia per què succeir així. La Terra es troba en el centre de l'Univers; els cossos celestes són arrossegats per esferes, i l'última és l'esfera dels estels fixos, la qual és moguda pel motor immòbil, és a dir, Déu. Ara bé, si Eudox considerava que hi havia 27 esferes, Aristòtil va augmentar el nombre a 55.

Quant al món sublunar, segons Aristòtil està format per quatre esferes, cadascuna de les quals correspon a un element. Les més internes són les de la terra i de l'aigua, els sòlids i els líquids cauen a la recerca del seu lloc natural, mentre que l'aire i el foc puguen buscar les seves esferes pròpies, les més externes.

En Aristòtil es pot copsar una dicotomia: d'una part existeix, especialment als primers temps, una influència platònica, i d'altra, el desig d'establir una ciència de la naturalesa de base experimental que té el seu exponent més gran en la recerca biològica. Va classificar 500 d'animals i va dissecar-ne més de 50 tipus diferents.